

Pon, 3-10-2022, 09:27:28

Komentirajte

Telefon

Radi dogovora o prilozima, Portal je moguće kontaktirati putem Davora Dijanovića, radnim danom od 17 do 19 sati na broj +385-95-909-7746.

INICIJATIVA
Sv. SPECIJ

Poveznice

Snalaženje

Svi članci smješteni ovisno o sadržaju po rubrikama. Njima se pristupa preko glavnoga izbornika na [vrhu stranice](#). Ako se članci ne mogu tako naći, i tekst i slike na Portalu mogu se pretraživati i preko [Googlea](#) uz upit (upit treba upisati bez navodnika): „traženi pojam site:hkv.hr“.

Administriranje

Korisničko ime

T. Šovagović: René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča (3)

Objavljeno: 14. kolovoza 2022.

Dodajte komentar

Nizanka u deset nastavaka donosi svjedočanstva i manje poznate činjenice o životnom putu ubijenoga vukovarskoga stomatologa i književnika Renéa Matouška (1958. – 1991.) s ciljem sadržajnijega upućivanja hrvatske javnosti u njegovu snažnu osobnost i svestrano stvaralaštvo prekinuto velikosrpskom agresijom na Vukovar i mučeništvom na „Veleprometu“.

Sandra Harak: Moj dragi bratić René

Sestrična dvojice vukovarskih Matouška – Roberta i Renéa – Sandra Harak ovako započinje razgovor: „Svi bismo voljeli ostaviti za sobom lijep trag i kada dođe trenutak rastanka biti u miru jer smo živjeli smisleno i s ljubavlju. Ali, kada i ostavljamo lijep trag za sobom, ne znači da trenutak rastanka ne može biti obilježen mučeništvom. To vrijedi za Renéa, a djelić svoga sjećanja na njegov kratak, ali ispunjen život mogu podijeliti s vama.“

Rođena je u Zagrebu 20. srpnja 1970. godine, profesorica je engleskoga jezika u osnovnoj školi u Zagrebu i ugodna je sugovornica, iako jednako suzdržana kao i njezina majka Ankica Brigljević-Harak. Ipak, pristala je posvjedočiti o svojim sjećanjima na bratića, a zahvaljujući gostoprimstvu, koje dijeli s obitelji Matoušek, ustupiti fotografije iz brižno očuvanoga obiteljskoga albuma, kao i Renéove književne radove te listove koje je uređivao u mladenačkim godinama. Kao da je cijela obitelj studirala i arhivistiku, vrijedno su pohranili sve važnije tekstove, zapise i obilježnice posvećene Renéu.

Sandra Harak i njezina majka Ankica-Brigljević Harak s malenom Larom Veg, unukom Renéove sestrične Lidije

„Sjećam se Renéa kao voljenoga bratića i posebne osobe. S obzirom na razliku u godinama uvijek sam ga doživljavala iz perspektive mlade sestrične koja s poštovanjem i divljenjem gleda na starijega, pametnoga i svestranoga bratića. Kako i sama volim čitati, što je René zamijetio, prilikom naših susreta znao bi me pitati o pročitanim knjigama iz lektire, s naglaskom na pjesnike i njihove pjesme. Izrecitirao bi pjesmu poznatoga pjesnika očekujući da znam tko je autor, poput profesora književnosti. Da nije studirao stomatologiju, vjerujem da bi jednako uspješan bio i u studiju hrvatskoga jezika i književnosti ili komparativne književnosti. Naravno, bio je zadovoljan kada bih znala pjesnika. René se uvijek trudio oko svega dobrog i svakoga napretka, pa se tako brinuo i da njegova sestrična njeguje ljubav prema književnosti“, pripovijeda Sandra koja s majkom Ankicom živi u velikogoričkoj obiteljskoj kući. Svakodnevno se također čula s pokojnom tetom Božicom Matoušek, raspredajući o svim aktualnostima, koje su najčešće prizivale u sjećanje Rénea i njegovu osebnost.

„Renéovo vedro i lijepo djetinjstvo poznato mi je iz tetinih priča. Znam da je već odmalena pokazivao izrazit dar i ljubav za glazbu i književnost, a iz njega su uvijek frcale iskricice duhovitosti i domišljatosti. Nebrojeno sam puta tetu molila da mi ponavlja zgrade iz Renéova djetinjstva i svaki put u njima uživala kao da ih prvi put slušam. Njegovo i Robijevo djetinjstvo i mladost bili su sretni i lijepi zahvaljujući ljubavi cijele obitelji i prijatelja, a možda posebno zahvaljujući tetinoj posebnosti, njezinoj dobroti, ljubavi, marljivosti, kreativnosti, vedroj, živahnoj, ali i čvrstoj naravi; uvijek je, naime, znala što želi i ništa joj nikada nije bilo teško, a i prekrasnom domu, kao i pomalo gospodskom načinu života obitelji Matoušek. Cijela obitelj živjela je zajedno u toj lijepoj velikoj kući, koja je svima iskazivala dobrodošlicu: deda Jan i baka Irenka, tata Jeni i moja teta Božica te Robert i René“, kazala je naša sugovornica dodavši da je René imao sve predispozicije da bude lijepo i pristojno odgojeno dijete, a tako je i bilo. Njegov život svi bližnji pripovijedaju u anegdotama, a kao vrsni pripovjedači dodaju posebnosti pa se slušatelju može učiniti kao da doista promatra opisani prizor.

HR kalendar

- 2. listopada 1872. rođen Robert Frangeš Mihanović
- 2. listopada 1897. praizvedba opere „Porin“
- 2. listopada 1971. poginuo Rene Marčić
- 2. listopada 1978. umro Zvonimir Katalenić
- 2. listopada 1997. umro Grgo Gamulin
- 2. listopada 2007. umro Šime Dodan
- 3. listopada 1905. potpisana Riječka rezolucija
- 3. listopada 1929. zabranjeno isticanje hrv. zastave

Pretraži hkv.hr

POBOLJŠAO Google

Kontakti

KONTAKTI

Telefon Tajništva
+385 (0)91/728-7044

Elektronička pošta Tajništva
tajnistvo@hkv.hr

Elektronička pošta Uredništva
urednistvo@hkv.hr

linka

Zapamti me

Prijava

- Zaboravili ste korisničko ime?
- Zaboravili ste lozinku?

René Matoušek (sasvim desno) s bratom Robertom i rođakom Miljenkom Brigljevićem Mimijem u igri sa sestričnom Sandrom

„Tijekom Renéove osnovne škole teta ga je jednom zatekla kako se popeo na mali stolčec i iz visine promatrao svoju napisanu domaću zadaću. Teta ga je, naravno, upitala zašto stoji na stolčecu, a René joj je odgovorio kako je njegova učiteljica jako visoka pa on gleda kako će njegova zadaća izgledati u njezinim očima (jer nije bila jako uredna). Teta je, kao i svaka brižna, stroža i zahtjevnija mama, ali uz osmijeh koji nije mogla sakriti, istrgnula list papira iz bilježnice i René je morao ponoviti svoju zadaću“, sjetila se mnogo puta za obiteljskim stolom opisane pripovijesti.

„Druga simpatična zgoda zbila se kada je René doznao kako je njegova malena i sitna susjeda upisala klavir u glazbenoj školi. On je tada već svirao harmoniku, koju je nosio na nastavu u glazbenu školu, i ozbiljno je upitao svoju tetu kako će njegova susjeda nositi klavir u školu kada je tako sitna, a stanuje tako daleko. Teta se morala nasmijati njegovu dragom dječjem promišljanju“, prisjetila se sestrična osmijeha tete Božice, svjesna da bratić nije bio samo naivan, nego je odmalena razvijao osjećaj za cinizam, tako primjetan u njegovu književnom stvaralaštvu. No, osim književnosti, ljubav prema glazbi bila je jednako izražena.

„René je, osim pohađanja glazbene škole, pjevao u školskom zboru, a gitaru je sam naučio svirati, i na gitari je svirao u mladenačkom sastavu 'Stope', koji je osnovao sa svojim prijateljima, a poslije je često razveseljavao društvo svojom pjesmom i sviranjem. Kako je teta pekla jako fine i lijepe kolače, jednom prilikom ispekla je kolače za goste koji su trebali doći te ih je lijepo složila, ukrasila i stavila na veliki stol u dnevnom boravku. René i Robi poslužili su se kolačima bez pitanja pa ih je moja teta upozorila kako ne smiju najednom pojesti sve kolače, na što je René domišljato odgovorio: 'Ne brini se, mamice, ne ćemo najednom pojesti sve kolače, mi ćemo pojesti jedan po jedan', nasmijala se Sandra, a potpisnik ovih redaka može samo potvrditi kulinarsku sposobnost Božice Matoušek, osobito kada je riječ o jednom kolaču: daminu kapricu. Ali bliža obitelj pamti i starije članove obitelji Matoušek, roditelje Jana i Irenku, odnosno zgrade koje su godinama prepričavali.

„Renéov i Robijev deda Jan bio je dragi stariji gospodin, češkoga podrijetla. Imali su vinograd pa bi deda Jan, kako je bio pažljiv i volio svoju snahu, svaki put donio teti, uz voće, i cvijeće iz vinograda. René je zato jednom pitao tetu Božicu: 'Mamice, zašto se deda nije s tobom oženio kada ti stalno nosi cvijeće?' prenijela nam je Renéova sestrična još jednu zgodu koja govori kako je Renéova pametna dječja glavica sve primjećivala i o svemu razmišljala i ništa nije moglo promaknuti njegovoj pozornosti.

Priča o književnosti zaslužuje i dobit će posebno poglavlje, a dovoljno je znati kako je René uvijek uza se imao barem jednu knjigu koju je čitao, neovisno o prigodi oko koje se zatekao.

„Renéova i Robijeva baka Irenka voljela je red, i kada bi Robi i René došli ručati s knjigom ili stripom u ruci prigovarala bi kako se za vrijeme obroka ne smije čitati. A moja bi joj teta Božica tada rekla da ih pusti čitati jer bi tako pojeli i ono što možda inače nisu voljeli jesti i onda bi teta bila sretna“, navela je Sandra crticu iz priča svoje tete Božice, koje pokazuju kako se skladno nadopunjavala dječja i odrasla mudrost u obiteljskom domu Matoušekovih u vukovarskom Šapudlu.

Uspomena obitelji Brigljević i Harak iz Velike Gorice 1972. na posjet dvojice braće Matoušek. Na slici: djed Nikola, René s tek rođenim bratićem Nenadom, sestrična Lidija u naručju drži Sandru, Robert i baka Marija

Iako se i sama već iz ranih osnovnoškolskih dana sjeća bratića na studiju stomatologije u Zagrebu, bratića koji ju redovito obilaze i igraju se s njom, Sandra je prednost dala dragoj rođakinji, teti Katek, odnosno njezinu sjećanju na

riječi majke Dorice kada bi se vratila iz obiteljskoga posjeta Brigljevićima. Robert i R **Domovini** tada kod djeda, bake i tete Verice.

„Bila je sva začuđena i razdragano joj je govorila na našem turopoljskom dijalektu: 'Joj, Kato, René je čudo od deteta. Kak on na sve to stigne. Evo, donesla sam knjigu koju mi je dal s napisanom posvetom. Na kaj on sve ne stigne za vreme svojega studija, em studira vrlo uspješno, uz to vodi tu goričku mladež u nekakovom klubu esparanta (ne znam jesam dobro rekla) i u klubu književnika, bavi se pisanjem, piše pjesme, svira gitaru, a kaj je najvažnije, redovito studira. U tom klubu mladih navodno je među glavnima“, bile su riječi kume Brigljevićevih Dorice koja je bila sretna što joj je René napisao posvetu u jednu od zbirki pjesama. Kao najdragocjeniji dar čuvala ju je sa svojim molitvenicama u noćnom ormariću.

Promocija Roberta Matouška na Stomatološkom fakultetu u Zagrebu, do njega stoje desno brat René, polusestrična Gordana i Sandra Harak, a lijevo su bratić Nenad Harak i sestrična Lidija Orsag (rod. Brigljević)

Posebne Sandrine uspomene, proživljene iz prve ruke, povezane su s petogodišnjim boravkom bratića Renéa u Žegaru nedaleko od Obrovca, gdje se zaposlio u nedostatku radnih mjesta u rodnom Vukovaru i(li) Zagrebu te proveo pet opjevanih godina uz rijeku Zrmanju. Osobito pamti ljeto 1988. godine, kada se u podvelebitski kraj uputila s majkom Ankicom, bratom Nenadom i tetom Božicom.

„Uživali smo u svakom zajedničkom trenutku jer je René u svemu, pa tako i u malom zabačenom selu, znao pronaći ljepotu i svemu pridati važnost i vrijednost. Također je znao uspostaviti lijepe odnose sa svim ljudima, s visoko obrazovanim, poput igumana u manastiru Krupa i književnika, kao i s pastirima koji na obližnjim pašnjacima čuvaju ovce. Svi su ga voljeli i svuda je bio dobrodošao. Od svih je, i u svim situacijama, učio i uvijek je svoje znanje utkao u svoje književno stvaralaštvo“, prisnažila je spominjući zbirku „Žegar“ predstavljenu u Obrovcu te iste godine, nimalo iznenađena što bratić odlično poznaje povijest i zemljopis mjesta u kojem se zatekao.

„Poveo nas je René tada u manastire Krku i Krupu, te na divan otočić Visovac gdje se nalazi franjevački samostan i crkva sv. Pavla. Godine 1440. na Visovac su došli franjevci provincije Presvetoga Otkupitelja koji su na otoku ostali sve do današnjih dana i koji su nam, kao i svim posjetiteljima, iskazali gostoprimstvo. U samostanu se čuva vrijedna zbirka knjiga i umjetnina koju smo imali priliku razgledati“, bilo joj je drago proći utočištem mira na rijeci Krki, ali i onim bučnijim dijelom, na obližnjim slapovima Krke i jedinstvenom Skradinskom buku.

O svemu što se događalo nakon Renéova povratka u Vukovar 1990., osobito nakon njegova nestanka poslije pada grada heroja, govori da se sa strahom, tugom, ali i vjerom proživljavao ratne dane, u iščekivanju dragih iz Vukovara – tete Božice, Roberta i Renéa.

„Svaka informacija bila nam je dragocjena i uvijek smo tražili tračak nade u svemu što nam je bilo rečeno. Tetu i Robija dočekali smo sa zahvalnošću i neopisivom radošću, a gubitak Renéa jako smo teško podnijeli, kao i svi koji su izgubili voljene i drage u Domovinskom ratu. S tužnim sjećanjima proživljavamo svaki mjesec studeni. Ostaje nam čvrsta vjera i nada u vječni život, obveza oprosta (kao ploda molitve) i brižno čuvanje istine i sjećanja na svaki život, koji je u sebi neponovljiv, jedinstven i neprocjenjivo dragocjen. René je svoj život, svoju bogatu osobnost i dobro srce ugradio u temelje Lijepe Naše i time, vjerujem, iskazao ljubav prema Bogu, čovjeku i domovini“, jednostavnim je riječima zaokružila poslanje neprežaljivoga, ali prisutnoga bratića. Svjesna je Sandra Harak podnjetoga bratićeva mučeništva u svijetu kojemu je želio jedino i samo dobro. Za Hrvatsku, za slobodnu, misleću i kreativnu državu kojoj je preduvjet za ostvarenje tih ciljeva na dulje staze – i dobro pamćenje.

Tomislav Šovagović

Tekst je dio niza „René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča“, a objavljen je na Portalu HKV-a u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti u 2022. godini Agencije za elektroničke medije. Prenošenje sadržaja dopušteno je uz objavu izvora i autorova imena.

Povezano:

- T. Šovagović: René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča (1)
- T. Šovagović: René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča (2)
- T. Šovagović: René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča (4)
- T. Šovagović: René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča (5)
- T. Šovagović: René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča (6)

[T. Šovagović: René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča \(7\)](#)

Domovini

Ponuda ▾

HT

O nama

[T. Šovagović: René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča \(8\)](#)[T. Šovagović: René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča \(9\)](#)[T. Šovagović: René Matoušek – Vukovar sâm, neispričana priča \(10\) - KRAJ](#)

ALSO ON PORTAL HRVATSKOGA KULTURNOG VIJEĆA

T. Šovagović: René Matoušek – Vukovar ...

19 hours ago • 2 comments

Kroz 33 fotografije posljednjega nastavka isprepliću se osnovni ...

Penava (DP): Loša uprava i ...

3 days ago • 3 comments

Predsjednik Domovinskog pokreta (DP) Ivan Penava rekao je u petak u ...

A. Čuvalo: „Ozloglašeni ...

4 days ago • 15 comments

U ovom prilogu upozoravamo na dva jugokomunistička zločina ...

A. I pre

6 da

Pob sfer pre;